

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 152/19
Luksemburg, 5 grudnia 2019 r.

Wyrok w sprawie C-671/18
Centraal Justitieleel Incassobureau, Ministerie van Veiligheid en Justitie (CJIB)

Właściwy organ państwa wykonującego nie może odmówić uznania i wykonania kary pieniężnej w związku z wykroczeniem drogowym, nałożonej na osobę, na której nazwisko jest zarejestrowany pojazd, o ile takie domniemanie odpowiedzialności może zostać obalone

Niemniej jednak zainteresowany powinien zostać właściwie poinformowany o decyzji nakładającej na niego karę pieniężną i dysponować terminem wystarczającym do przygotowania swojej obrony

W dniu 9 listopada 2017 r. Z.P. został ukarany karą pieniężną w wysokości 232 EUR w związku z popełnieniem wykroczenia drogowego w Niderlandach. Wykroczenia tego dopuścił się kierowca pojazdu zarejestrowanego w Polsce na jego nazwisko. Zgodnie z niderlandzkim kodeksem drogowym, z zastrzeżeniem dowodu przeciwnego, odpowiedzialność spoczywa na osobie, na którą pojazd jest zarejestrowany. Decyzja nakładająca karę pieniężną została przekazana w drodze złożenia w skrzynce na listy Z.P. Owo zawiadomienie wskazywało dzień 21 grudnia 2017 r. jako datę końcową na skorzystanie z prawa do wniesienia odwołania. Ten termin rozpoczął swój bieg nie w chwili faktycznego otrzymania rzeczony decyzji, lecz w dacie jej wydania. Wobec braku wniesienia odwołania od tej decyzji, stała się ona ostateczna w dniu 21 grudnia 2017 r.

Pismem z dnia 24 maja 2018 r. niderlandzkie centralne sądowe biuro windykacji wierzytelności, które jest częścią ministerstwa bezpieczeństwa i sprawiedliwości, i jest odpowiedzialne w szczególności za windykację kar pieniężnych w związku z wykroczeniami drogowymi, zwróciło się do Sądu Rejonowego w Chełmnie (Polska) o uznanie i wykonanie decyzji z dnia 9 listopada 2017 r. na podstawie właściwej w tym zakresie decyzji ramowej UE¹.

Z.P. podnosił przed sądem polskim, że w dacie spornego naruszenia przedmiotowy pojazd był już sprzedany i poinformował o tym swego ubezpieczyciela. Ponieważ podnosił on ponadto, że nie znał daty doręczenia decyzji, sąd polski zwrócił się do centralnego sądowego biura windykacji wierzytelności o wskazanie jemu tej daty. Biuro to odpowiedziało, że nie posiada tej informacji.

W tym właśnie kontekście sąd polski postanowił wystąpić do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy Z.P. przede wszystkim miał możliwość skierowania sprawy do rozpoznania przez sąd, i jeśli tak, to czy w związku z tym istnieją podstawy do odmówienia wykonania decyzji z dnia 9 listopada 2017 r. Sąd ten zastanawia się również, czy kara pieniężna nałożona na podstawie numeru rejestracyjnego pojazdu jest zgodna z zasadą, w myśl której w prawie polskim odpowiedzialność karna ma charakter osobisty.

Trybunał w dzisiejszym wyroku zauważył na wstępie, że celem **decyzji ramowej jest ustanowienie skutecznego mechanizmu transgranicznego uznawania i wykonywania orzeczeń wymierzających ostatecznie osobie fizycznej lub prawnej kary pieniężne w związku z popełnieniem pewnych naruszeń. Tak więc podstawy odmowy uznania takiego orzeczenia powinny podlegać ścisłej wykładni.**

¹ Artykuł 7 ust. 2 lit. g) I art. 20 decyzji ramowej Rady 2005/214/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym (Dz.U. 2005, L 76, s. 16), zmienionej decyzją ramową Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. (Dz.U. 2009, L 81, s. 24).

Trybunał stwierdził odnośnie do przysługujących Z.P. środków odwoławczych, że decyzja została mu przekazana zgodnie z przepisami prawa niderlandzkiego oraz że owa decyzja zawierała informacje o prawie do złożenia środka odwoławczego jak również wskazywała termin do jego złożenia. Zdaniem Trybunału termin sześciu tygodni – jak w wypadku Z.P. – okazuje się wystarczający, aby zainteresowany mógł zdecydować w sprawie wniesienia ewentualnego środka odwoławczego. Niemniej jednak, choć nic nie wskazuje na to, że Z.P. nie przysługiwał wystarczający termin, to **do sądu polskiego należy zbadanie, czy zainteresowany mógł rzeczywiście zapoznać się z decyzją nakładającą na niego karę pieniężną i dysponował wystarczającym terminem na przygotowanie obrony.** W takim wypadku właściwy organ polski jest zobowiązany uznać orzeczenie nakładające karę o charakterze pieniężnym, bez ustanawiania jakiegokolwiek innego wymogu formalnego oraz musi niezwłocznie podjąć wszelkie działania konieczne do jego wykonania. W innym wypadku może on się temu sprzeciwić. W pierwszej kolejności musi zwrócić się do organu wydającego państwa członkowskiego o wszelkie niezbędne informacje.

Trybunał uściślił ponadto, że okoliczność, iż **kara ma charakter administracyjny, jest pozbawiona jakiegokolwiek wpływu** na obowiązki spoczywające na właściwych organach wykonującego państwa członkowskiego, jeżeli zainteresowany miał możliwość podważenia orzeczenia przed sądem właściwym w sprawach karnych.

Jeśli chodzi wreszcie o kwestię, czy można odmówić uznania i wykonania orzeczenia nakładającego karę pieniężną na tej podstawie, że kara pieniężna została nałożona na osobę, na którą dany pojazd jest zarejestrowany, Trybunał odpowiedział przecząco.

W niderlandzkim systemie prawnym, jeżeli naruszenie zostało dokonane przy użyciu pojazdu mechanicznego, który posiada numer rejestracyjny, lecz w przypadku którego nie można od razu określić, kto jest jego kierowcą, karę administracyjną nakłada się na osobę, pod której nazwiskiem numer rejestracyjny był wpisany do ewidencji pojazdów w momencie popełnienia naruszenia.

Zdaniem Trybunału **w zakresie, w jakim domniemanie odpowiedzialności przewidziane przez niderlandzki kodeks drogowy może zostać obalone oraz wykazano, iż Z.P. rzeczywiście miał w prawie niderlandzkim podstawę prawną pozwalającą mu na dochodzenie stwierdzenia nieważności decyzji nakładającej mandat, domniemanie odpowiedzialności nie może stanowić przeszkody dla uznania i wykonania decyzji.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.